







ЎЗБЕКИСТОНДА СОВЕТ АДАБИЁТИ КУНЛАРИ ҚИЗГИН ДАВОМ ЭТМОҚДА

БИЗНИНГ СУХБАТ

ИЖОДА АДАБИЙ ДЎСТЛИК — ИШТИЁК И АБАДИЙ ДЎСТЛИК

Олесь ГОНЧАР, Ленин муфоти лауреати, украин адиби.

Берди КЕРБОБОВ, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, туркман адиби



Совет адабиёти кунларининг байрам иншооти яратиб, иншоот иштиёкида меҳнат қилаётган биз — қалам аҳли учун натта во, неадир. Бундай дустона учрашулар, яқин иншоиди фирр алмасулар, фойдали суҳбатлар беаф ва беиз қолмайди, албатта. Биринчидан, адабиётлар алоқаларини мустақамласа, иқиниқидан, ўз иншоот, хонларини билан юзмаюз учрашамиз, фикрлашамиз, учинчидан, янги асарлар учун мавзу ҳам топамиз, илҳом ҳам тугиллади.

Совет адабиёти байрам атоқли ўзбек шоири, Ленин муфоти лауреати Гафур Гуломнинг 70 йиллик туғилган уланни кетиши гоёт гўзалдир.

Ҳа, адабий дустлик-абадий дустлик! Бу дустлик надиқлари жуда надиқ-надиқ замонларга бориб тақалади. Ўзбек ва туркман халқи нарддошлигининг ўзини ҳос надиқлари бор. Ёни қўшни — жон қўшни бўлган бу икки халқ ўтмиш қисмати, курашлари, оруз-интиқликлари, нури ва фаровон ҳаёт куриши йўлида олиб борган жангужадаллари ва ниҳоят, Улуг Октбр инқилоб тўғрисида рўшноликка чиқиб, бахтли ҳаёт кечирдилари — булар ҳаммаси бир-бирига жуда яқин, жуда ўхшаш. Бу икки халқнинг илгаридан маданият ва адабий ҳамкорлиги, ҳам нафаслиги борлиги ҳам фикринининг далили бўла олади. Демак, ўзбек ва туркман халқларининг дустлиги абаду-абадийдир.

Шу кунларда гўзал ўзбек дустлигида ўтаётган совет халқлари адабиёти кунлари мен учун ҳам халқимизни кунлар бўлиб келди. Мен Ўзбекистонни унутмас дустим Гафур Гулом билан кўп марта келиб чиққанам, бу юрда жуда кўп дустлар орттирганам. Ахир, бир вақтлар мен мана шу дустлар, қоласера шу дустнинг ажойиб шаҳарларидан бири Бухорода ўқиганини сира ҳам унутмайман. Шунга ҳам ярим аср бўлади. Мен адабий байрамимиз муносабати билан сафар маршуртинини шу томонга белгилладим, 30 йилдан сўнг мен ўқиган ўша эси Бухоронинг бугунги янги жамолини, ажойиб намолини кўриб насиб этган экан, гоёт бахтиёрман.

Совет адабиёти кунлари байрамимиз бошқа қаламашлар билан ҳам яхши хотиралар қолдиришига ишонаман. Биз яна ўзимизнинг энг надиқ, энг азиз ўғуларинимиз билан учрашамиз. Улар олдидан иншоиди ишларини, режаларини ҳақиқат ҳисоб берамиз. Ўз наватидан, янги-янги асарлар учун мавзулар топамиз. Хуллас, адабиётнинг байрами — бу иншоид байрамимиз. Мана шундай хайрли тадбирларнинг ўтказилиши халқлар ўртасида ҳамдустликни янада мустаҳкамлайди.

Мен Ўзбекистонга келганимдан гоётда хурсандман. Бу ерда ажойиб қаламаш дустларим билан яна дийдор кўришаман. Саҳий табиат иншоот этган гўзаллик ва меҳнатшан инсон қўли бўлиб этактан муҳиззалар мени мафтун қилибди.

Мен яқинда ўзбек адабиёти намоёнларининг бой меросини ва бугунги ўзбек совет адабиётининг истеъдодли вакиллари иншоидини, уни чуқур ҳурмат қиламан, севиб ўқийман.

Ўзбекистонда менинг «Байроқдорлар» номи романим Х. Ахмедов таринмасида анча илгарини чоп этилган эди. Шундан кейин «По-ўзбек ва қишлоқлар» тўламини ўзбек ўқувчилари кўнганга келди. Яқинда эса «Ҳаёт навоиси» номи романим Лола Топиева таринмасида нашр этилганидан беҳад хурсанд бўлдим.

Совет адабиёти кунлари биз ўз-

ДУНЁДА БЕҲИҚМАТ ОДАМЛАР БЎЛМАС

Дунёда беҳиқмат одамлар бўлмас, Тақдирлар — сайёралар тарихига оас. Ҳар кимнинг бўлади ўзгача қўли, Ушшоқ сайёралар бўлмаган қўли, Кимдир яшаб ўтса пинҳон, бедовруг

Ва бу пинҳонлик-ла дуст тутинса у, Эътибор қозongan одамлар ичра Узининг худди шу пинҳонлик-ла, Ҳар кимнинг бўлади ўз сир олаини, Бу оламда яшаб энг бахтли дами, Бу оламда яшаб энг нуфозли он, Бироқ булар барн биз учун пинҳон.

Бир инсон юз тутса у дунё сари, Унинг билан нетар биринчи юри, Ҳамда илқ бўсади, илқ галабаси... Унинг билан нетар булар ҳаммаси, Кўприлар, китоблар қоламанлар, Ҳа, Рассом асарини, турли машина.

Ҳа, кўп нарсаларга — яшамон тақдир, Бироқ нималардир кетар-ну, ахир! Бу шафқатсиз ўйин шундоқ давомлар.

Одамлар ўлмайди, балки — одамлар, Осий бандаларини гохи эслаймиз, Улар ҳақида, асли, нимиз билганимиз? Бизга равшандирми дусту туғишган,

Тўқис биланми ўзимизни ҳам? Ҳатто ўз отамиз ҳақида ҳам биз Кўп нарс билан-ла, тақир билмаймиз, Одамлар нетмоқда... Қайтариб бўлмас.

Улар сир дунёни қайта тугилмас. Ва мен бу қисматини кўриб ҳар сафар Фонийликка қарши дод солгим келар.

Мирпўлат МИРЗАЕВ таржимаси.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БҮГҮН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 9.25 — ТОШКЕНТ. 9.30 — Янгиликлар. 9.40 — Мультифильм. 10.10 — Геранглинг номалум қаҳрамонликлари (телеспектакль). 11.00 — МОСКВА. 11.05 — Янгиликлар. 11.10 — «Будильник» 11.40 — Совет Армиеси ва Флоти жангчилари учун кўрсатуви. 12.15 — Бадий фильм. 13.35 — Европада ҳафизининг ва ҳамкоринини мустаҳкамлаш учун. 13.50 — Қишлоқ хабарлари. 14.50 — Спорт кўрсатуви. 16.00 — Ҳузу кўрсатуви. 17.00 — Музикали шосна 17.30 — ТОШКЕНТ. 17.40 — Ахборот. 17.55 — Зиран хандаси (такрорий кўрсатуви). 18.35 — Ахборот. 18.55 — «Эхти», Самарқанд — Фаргона. — 20.35 — МОСКВА. Футбол: «СССР» — Шимолий Ирландия. 22.50 — Гафур Гулом шеърлари. 23.00 — «Ванг». 23.30 — Опера сахнаси усталари. ИККИНЧИ ПРОГРАММА. 9.30 — ТОШКЕНТ. Ҳузу кўрсатувлари. 17.30 — МОСКВА. Киносабҳатчилар клуби. 18.30 — Рақеллар вади. 19.00 — Чили учрашувлари. 19.30 — Ференц Лист (бадий фильмнинг 2 серияси). 20.55 — ТОШКЕНТ. «Ноземат бунёдкори». 21.25 — Концерт. 22.25 — Бахтли одам (бадий фильм). УЧИНЧИ ПРОГРАММА. 12.30 — ФРУНЗЕ КўРСАТУВЛАРИ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИ. 12-13/У да Бир пардали балетлар: Ойимиз ва бозори; Нарменсунта (куздуз). Москва сатрира театрининг спеланти; (кечкурун); ХАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА. 13/У да Олтин девор (куздуз), Ниқилоб тоғи (кечкурун); ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «Вильюс» Литва цирки артистларининг хайрлашуви гастроллари (куздуз соат 12, 3, кеч соат 8 да).

КИНО

ЎЗБЕК КИНОДА Угли қор — САНЪАТ САРОЙИ (куздуз ва кечкурун); Қора синглини учун оқ гуллар — ХАМЗА НОМЛИ «ДРУЖБА» (куздуз ва кечкурун); Муҳаббат ва ўлим — «ТОШКЕНТ СОВЕТНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (куфт соатларда, кундуз ва кечкурун); «ЎЗБЕКИСТОН» (ортаб соат 10, кундуз соат 12, 2, 4, кеч соат 8 да); Оламнинг яратилиши — «ЎЗБЕКИСТОН» (кеч соат 8, 9.30 минутда).

Пойниси кўча — «СПУТНИК» (куфт соатларда), «ВОСТОК» (куздуз ва кечкурун), «МОСКВА» (ортаб соат 11.30, кундуз соат 1 да); Катта соврин — «ЧАЕКА» (куздуз ва кечкурун), «МОСКВА» (куздуз соат 2.30, 5, кеч соат 8 да); Охирги ўқ — «СПУТНИК» (топ соатларда, кундуз ва кечкурун); Эҳтишом ҳаёти (куздуз соат 2, 5, кеч соат 8 да), Эраимдан миллион йил илгари (ортаб соат 11, кундуз соат 1, 3, кеч соат 7, 9 да) — «КОМСОМОЛ 20 ЙИЛЛИГИ».

Сангам (ўзбек тилида) — «КҲК ЧА» (куздуз ва кечкурун); Сеги риятаси (ўзбек тилида) — НАВОИЙ НОМЛИ (куздуз ва кечкурун); Ромео ва Жульетта — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (куздуз соат 12, 4, кеч соат 6.30 минутда).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ КОНСЕРВАТОРИЯСИ 1973 йилга ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда ўқиш учун музикашунослик ва композиция мутахассислигини буйча АСИРАНТУРАГА ҚАБУЛ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ Арзилар 10 июлгача қабул қилинади. Кириш имтиҳонлари 10 июнда 25 июнгача ўтказилади. Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Пушкин кўчаси, 31-уй.

М. ГОРЬКИЙ НОМЛИ ДАВЛАТ РУС АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИГА монтировка ҳеҳида ишлаш учун сахна ишчилари К Е Р А К Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй. — Аҳолини ишга овозлаштириш ва информация бюроси ҳамда район иқтисодиёт комитетлари ҳузуридаги инспекторларга учрашилсин.

ТОШКЕНТ ПОЛИТЕХНИКА ИНСТИТУТИНИНГ кечини-сиртки нурлиаш факультети сиртда ўқувчи 4.5.8 курс студентлари учун 11 июлда 3 июлгача ўқиш лаборатория-ишхона сессиясини УТҚАЗАДИ

ТОШКЕНТ ШАҲАР МЕДИЦИНА БИЛИМ ЮРТИ (Ремесленая кўчаси, 18-уй) 19 МАЙ, КУНДУЗ СОАТ 4 ДА БИЛИМ ЮРТИНИ 1968 ва 1969 йилларда битирганлар билан УЧРАШУВ КЕЧАСИНИ УТҚАЗАДИ

Кечада қатнашни учун аял-келар ва фотосуратларни ташкил қилишга тўғрилик ва кўнглиги телефонларга редефон қилинг: 33-42-13, 33-52-18.

СУВОРИЙЛАР 1941 ЙИЛДА

21-отлиқ дивизия Улуғ Ватан урушигача Ўрта Осиё ҳарбий округининг энг яқин қисмларидан бўлиб, тўрадалар тушишларида Совет Туркистон учун олиб боришган жангларда шухрат юз қозонган эди. 1941 йил май ойида дивизияга полковник Якуб Қўлиев командир қилиб тайинланди. Якуб Қўлиевнинг отқилари 1941 йил 2 августда Улуғ Ватан урушида биринчи марта жангга кирди. Дивизия аяча талафот кўрган бўлса ҳам, бу жанг муваффақиятини тугади. Дивизия душман ташқи корпусининг асосий кучларини бир неча кундуздан ортқи ўнга қаратиб турди ва немисларга катта талафот келтирди.

17-отлиқ полковник командири мард ва қўрмас баҳодир майор Загребобий 2. отлиқ есадорини Заминда қишлоғига ўралиб олган душман устига ҳужумга ташлади. Душман артиллерия ва миномет батарееси ҳамда пёбла асарларининг бир қисми йўқ қилинди. Ленин жанг қизиб кетди. Оғлиқ асарларга қарши фашистлар танклар, пёбла да асарлар, артиллерия ва минометларни ишга солиди. Душман кучи уч-тўрт баравар ортқи эди. Тенгсиз кураш давом этди. Эргалабади-кечгача жангчиларимиз душманини саёни ҳужумини қайтардилар. Ҳар сафар гитлерчилар 50 га яқин танк йатнашарди. Ленин душманини дивизия флангиндан айлаиб ўтишти урушчилари беҳуда кетди.

Дивизия отқилари душман билан курашда омакани қаҳрамонлик кўрсатдилар. Коммунистлар ва комсомоллар социалистик Ватан қимоси қўлида ўз жонларини фидо қилдилар. Гитлерчилар катта талафот кўрсаларда, ниятидан қайтмас совет жангчилари устига янги-янги кучлар билан ҳужум қилишарди. Улар асосий зарбани 67-отлиқ полка қаратдилар. Дивизия кўмондонлик пунктига билининг талафотларини тўғридан тоқуш ҳа. барлар қилиб турарди. Ана шундай оғир дамларда да дивизия командирини Якуб Қўлиев отқилар орасига келиб, жангчиларнинг руҳини кўтарарди.

67-отлиқ набатдаги ҳужумни мардонлар қайтарди. Гитлерчилар мажаранган танклар, бронемашиналар, ҳалок бўлган содат ва офицерларини янги найдонда қолдириб, ортига кетдилар. Ленин наисларининг қўрғанин автоматчиларини шон. қан-қўрни солиб, маст ҳолда оғи қалдиришди. Майор А. Манислов ва комсомар — катта сийёси раҳбар П. Сенин раҳбарлигида 67-отлиқнинг отқилари яна ҳужумга кўтарилди.

— Коммунистлар ва комсомоллар, оғли! — Ур-ра! китоб қилди майор Манислов. Бу унинг охирги сўзлари эди. Фашист ўқи Манисловнинг чап чўнтагини парвизетини тешиб ўтган эди. Ўз командириларининг ҳалок бўлганини кўрган суворийларнинг душманга нафрати янада ошди. Улар немис автоматчиларига кучли зарба бердилар ва улоқтириб ташладилар. Майор Манисловнинг ўрнини эса полк сийёси раҳбари, комсомар П. Сенин эгаллади. Оралдан бироз ваит ўтар-ўтмас, 22. алоҳида артилериячи отқилди дивизия командири майор Ворошнов ҳалок бўлди. Ана шу кун янчадан-янча жанги, вазод ва есадор командири, сийёси ходимлар қаҳрамонларча ҳалок бўлдилар.

Ҳозир Поинтовна станциясида 21-отлиқ дивизиянинг ҳалок бўлган жангчилари хотирасига ёдгорлик қил кўтарган.

Дивизия жангчилари тиш-тироғингача қуролданган душман қўшинларининг ҳужумини бир неча кундан буён қайтариб турардилар. Айниқса ўрмонларда аҳвол оғир эди. Немислар устима-уст раведачиларини юборишар, дивизия ортида уларнинг пуровчи гурупуларини қаранат қиларди. Улар совет қўшинлари формасини қилиб, жангчиларимизга қарши қўрқовчанлик ишлари

олиб боришарди. Кунлардан бирида фашист снайперлари 17-отлиқ полк командирини майор Загребобий, сийёси раҳбар Сиегеров ва бошқа офицерларини сийёди чиндилар.

Дивизия жангчилари қаҳрамонлик кўрсатишга қирамади, манкор ҳужумини нисбатан юксак ҳушёрлик ҳам кўрсатишарди.

13-армиянинг асосий кучларидан ажралиб қолган Якуб Қўлиевнинг отқилари Рослава району да 45-ўқини қортув қисмлари билан бирга беш кеча-кундуз давомда оғир жанг олиб бордилар. Улар Унечу, Почен ва Новгород-Северскийга қараб нитилаётган душман қўшинларини тўхтатиб турдилар.

Кувявчилар ўзарининг ҳалок бўлган қурол дошлари учун душмандан қаттиқ ўқ олишга аҳд қилдилар. Улар душманининг кўлаб ҳужумларини қайтардилар. Ленин дивизия ҳам катта қурбонлар берди. Дивизия штаб ортида полковник А. Юрвев, штаб оператив бўлими бошлигининг ўринбосари старший лейтенант С. Татарский қаттиқ ярадор бўлди.

Дивизиянинг аҳоли оғирлигини ҳисобга олган командири кўршовини ёриб ўтишга буйруқ берди. Барча штаб командири ва сийёси ходимларини бўливларга юборди. Энг яқин отқилардан старшина Смирнов, оқлий солдат Турли Чориев, Ота Эсонов, Эгамбердиев ва бошқаларни раведка қилишга таллади. Раведачилар олиб келган маълумотларга асосан артиллерия ва минометлар, лар душманининг ўт очини пуқчаларини йўқ қилдилар. Якуб Қўлиев ўз дивизиясининг кўп қиллатилиши ва аҳдлийн тўғрисида гапирини севади. Ана шу дустлик энг оғир дамларда сийовлач ўтди. Дивизия командирининг буйруғи бажарилди. Ўрн кўчи у ўрмондан 67-отлиқ полк штабининг қотби Георгий Васильевич Жапарилдиев (қозно у Тбилис политехника институтининг доцент) умратиб қолди. Георгий Васильевич унга полк жанговар байроғини кўрсатди. Бу байроғини у гимнастериаси нинда эҳтиётлик билан сақлаган эди. Якуб Қўлиев байроғини фронтнинг нариги томонига олиб ўтишни буюрди. Георгий Васильевич унинг бу буйруғини шараф билан бажарди ва баъ-рочини қўришдан чинқандан сўнг дивизия қамалларига топширди. Бу жасорати учун Г. В. Жапарилдиев «Ишда юдуз» ордени берилди.

Кейинчалик 21-отлиқ дивизия Ямбол шаҳрини немислардан озод қилиб, Глухово шаҳрига чти қиш ва бу ерда душман кучларини ўнга қаратиб туртиш топширди.

112-полк суворийларининг кўнжидан қилган ҳужуми немисларни дошоратиб қўлди. Улар орқага чекина бошладилар. Ана шу жангда лейтенант Колаев бошчилигида отқилар эфр жасорат ва мардлик намуналарини кўрсатдилар. Қулевчилар душманга ҳали у бурчандан, ҳали бу бурчандан зарба беришар, ўз жанговар байроқларини қиллатиб, ҳали у, ҳали бу қишлоғда пайдо бўлиб қолдилар. Уларнинг сўра деган ҳайриқилари узоқ-узоқлардан баралла эштиниб турарди. Бу операцияларда 11-отлиқ полк алоҳид назарга кўрсатди.

1942 йил январда дивизия командири Якуб Қўлиевга генерал-майор унвоин берилди. Дивизия эса тарқийчи номини олди. Отқилар ўз жанговар қўлиларини Берлинга тугатдилар.

Дивизия отқилари Улуғ Ватан урушини жангис. масъула ўчмас саҳифалар қолдирилди. Қозғоистон, Ўзбекистон, Токистон ва Туркиянинг қишлоқ кўнли фарсандари кўрсатган мизасиз қаҳрамонликлар тизларда достон бўлди.



ТАБИЙ ОФАТЛАР

Кўклам келиши билан дунёнинг турли районларида табиий офат зўрайиб кетди. Катта-катта тошқинлар, буронлар, zilzilalar кўлдан-кўл зарар етказмоқда эа анча-мунча одамларни ноубуд қилмоқда.

Шу кунлар АКШда Миссури ва Миссисипи дарёларида кучли тошқин бўлиб, президент Р. Никсоннинг айтишича. Айова, Иллиной, Миссури, Кентукки, Геннесис, Арканзас, Миссисипи ва Луизиана штатларига 150 миллион долларлик зарар етказган. Қарийб 4.4 миллион гектар ерин сув босди, минг-миглаб кишилар бошпанасиз қолди неча ўнлаб кишилар ноубуд бўлди. Америка тарихида АКШнинг энг катта дарёларида бўлган шу энг катта тошқинлардан бирининг дастлиги натижалари шундай.

26 апрелда Гавай оролларида кучли zilzila бўлди. Гавай оролидаги вулкан обсерваториясининг хабарига кўра, zilzila кучи Рихтер шкаласи бўйича 6 балл бўлган. Гавай оролида энг яқин центр районда бинюлер ваёрон бўлган, маҳаллий радиостанция шикастланган.

Перу пойтахти Лима билан унга яқин районларда Рихтер шкаласи бўйича кучи 4.3 балли zilzila фати яхши сақлаб қоллинди. «Форин» совхозида қоракўтчилар уч йил мобайнида уста-новкани синаб, асосан ана шунга иштилаган эдилар. Эндиликда, сушиланинг асосий иш принципи текшириб қўрилгандан кейин саноат тишдаги тажриба нусхасини барпо этиш вазифаси турибди. (ЎЗТАГ).

бўлди. Zilzila эпицентри Лимадан 180 километр наридаги Анд тоғида эди. Эквадор пойтахтида ер сурлилд. Тошлар ва илдиш билан қўрилган дархалар кўйини Пиничча тоғи ёнбаери бўйлаб түшиб, 5 уйни суриб кетди ва 15 кишини қўниб юборди.

Бир неча кундан бери тўтама-ётган шаррос ёнғир натижасида Амазонка дарёсига қулулуви ирмоқларда тошиб кетди. Бир қанча юрларда сув юзаси одадлагидан 10 метр баландга кўтарилди. Натижда Колумбиянинг Летисия шаҳри райониди катта-катта майдонлар, шунингдек, Перу билан Бразилиянинг Колумбия чегарадош районларини сув босди.

Аргентинадаги тошқин натижа, сива аҳоли пунктларига катта зарар етказилди. Сув эгонларини юшиб кетди, ўйлари кўприкларини бузди, алоқани ишдан чиқарди. Атлантика соҳиллари район, лар айниқса кўп зарар кўрди.

Япониядаги отқилар турғучи вулканилардан энг яқини-исеяма вулкани 11 йил жанг этган, яна қўзғалди. Шу йилнинг 1 февралда бошлаб бу вулкандан беш марта лава отқилди.

Ява ороқда Мерapi вулкани этакларида яшовчи аҳолини кўнри учун шовишлик қоралар кўрилмоқда. «Мудраган» вулкан активлаша бошлаганиги сабабли шундай қоралар кўрилмоқда. Бу вулкан сўнги марта 1969 йилда отқиланди. Ушшода катта лава ва нул массаси Марказий Яванинг катта-катта районларини қоплаган, ди. (ТАСС).

Редактор М. ҚОРИЕВ.

ТЕРИ ҚУРИТАДИГАН СУШИЛКА

Хўжалиқнинг механизациялаш инженерлари институтининг ходимлари А. Р. Ражабов билан П. В. Байдоқ ишлаб чиққан.

Синво ўтказган давлат комиссияси авторлар сушилканин иш принципини тўғри тал-

лаб олашганини таъкидлаб ўтди. Сушиллагади қоракўла тери солинган рамакаларга дастлаб синик ҳаво урилади, кейин илтирок ҳаво берилди. Охирида эса мултоқо солини ҳаво ҳайдалди. Бундай усул туфайли қоракўла терисининг си-